

Class: 6th (Social Science)
(Weekly Practice Sheet: 01)

L-1 Earth: As a member of Solar System

1. Which planet is the nearest to the sun?

a) Mercury

b) Saturn

c) Earth

d) Mars

2. When we look constantly at the stars at night, we see many shapes in the form of clusters of stars. These clusters of stars are called 'constellations'. The name of the constellation 'Saptarishi' has been prevalent among them since ancient times. How many stars does this constellation have?

a) Five

b) Seven

c) Nine

d) Twenty Seven

3. The distance that a ray of light travels continuously in a year is called the 'light year'. Approximately how much distance does light cover in a second?

a) Five lakh kilometers

b) Seven lakh kilometers

c) Eight lakh kilometers

d) Three lakh kilometers

4. The light of some stars takes millions of years to reach on the earth. This indicates that the stars are far away from the earth. The sun appears to be very closer to the earth than stars. In How much time does sunlight reach at the earth?

a) 8 minutes

b) 9 minutes

c) 7 minutes

d) 5 minutes

5. Who was the first astronaut to step on the moon?

a) Rakesh Sharma

b) Kalpana Chawla

c) Neil Armstrong

d) Sunita William

6. The word 'Planet' is derived from the Greek word which means all the moving objects. These are solid or gaseous spheres orbiting the sun in a fixed path. There are eight planets in our Solar System. The names of these eight planets are associated with the names of which deities?

a) Indian

b) Greek

c) Russian

d) Chinese

7. How many days does the moon take to revolve around the Earth?

a) 88 days

b) 27 days 7 hours

c) 28 days

d) 27 days and 5 hours

8. The sun is very large and hot but because of its long distance from the earth, we do not feel its extreme heat. How many kilometers far is the earth from the sun?

a) Fifteen crore kilometers

b) Ten crore kilometers

c) Five crore kilometers

d) Three crore kilometers

9. The sun due to its large size and weight controls the movement of all the planets with its great power. What is the name given to this power of the sun?

a) Solar power

b) Celestial power

c) Collective power

d) Gravity power

10. What is the total circumference of the earth?

a) Approximately 30,000 km

b) Approximately 40,000 km

c) Approximately 50,000 km

d) Approximately 60,000 km

11. Each planet revolves around the sun in its own orbit. Each planet takes a different amount of time to orbit the sun. Mercury is the closest planet to the Sun. In how many days does Mercury complete its orbit around the sun?

a) 365 1/4 days

b) 27 days

c) 88 days

d) 29 days

12. The moon is a satellite of the earth. It is about 3,84,400 km. away from the earth. Neil Armstrong and Edwin Aldrin were the first Astronauts to set foot on the moon. In which year did they go to the moon?

a) 1959

b) 1969

c) 1979

d) 1989

13. The comets are wonderful celestial bodies and different from the planets. Over the last few years, Halley's comet, named after the English astronomer Edmond Halley, has been visible to us from Earth. After how many years later does this star appear?

a) 75-76

b) 77-78

c) 72-73

d) 74-75

14. Out of the 8 planets of the solar system, our earth is fifth in size. It has diameter on the poles is 12712 km. and diameter from the poles is 12712 km. How much its diameter on poles is less than that on the equator?

a) 42 km.

b) 43 km.

c) 44 km.

d) 45 km.

15. When the Earth comes between the Sun and Moon, what is it called?

a) Lunar eclipse

b) Solar eclipse

c) Full moon

d) No moon

Contribution By:

Ranjit Kaur (Gurdaspur), Anu Garg (Patiala) & Hardevinder Singh (S.A.S Nagar)

ਸ਼੍ਰੇਣੀ: ਛੇਵੀਂ (ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ)
ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਅਭਿਆਸ ਸ਼ੀਟ - 01
ਪਾਠ- 1 ਪ੍ਰਿਥਵੀ-ਸੂਰਜ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਅੰਗ

1. ਕਿਹੜਾ ਗ੍ਰਹਿ ਸੂਰਜ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜੇ ਹੈ?

(ੳ) ਬੁੱਧ

(ਅ) ਸ਼ਨੀ

(ੲ) ਧਰਤੀ

(ਸ) ਮੰਗਲ

2. ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਤਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨੀਝ ਲਾ ਕੇ ਵੇਖਣ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸ਼ਕਲਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਸਮੂਹਾਂ ਨੂੰ 'ਤਾਰਾ ਮੰਡਲ' ਆਖਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 'ਸਪਤ ਰਿਸ਼ੀ' ਤਾਰਾ ਮੰਡਲ ਦਾ ਨਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਤੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਰਾ ਮੰਡਲ ਕਿੰਨੇ ਤਾਰਿਆਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਹੈ?

(ੳ) ਪੰਜ

(ਅ) ਸੱਤ

(ੲ) ਨੌਂ

(ਸ) ਸਤਾਈ

3. ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਰਨ ਇੱਕ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲਦਿਆਂ ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਸ ਦੂਰੀ ਨੂੰ 'ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਾਲ' ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਇੱਕ ਸੈਕਿੰਡ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਕਿੰਨਾ ਸਫ਼ਰ ਤੈਅ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ?

(ੳ) ਪੰਜ ਲੱਖ ਕਿਲੋਮੀਟਰ

(ਅ) ਸੱਤ ਲੱਖ ਕਿਲੋਮੀਟਰ

(ੲ) ਅੱਠ ਲੱਖ ਕਿਲੋਮੀਟਰ

(ਸ) ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਕਿਲੋਮੀਟਰ

4. ਕੁੱਝ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਲੱਖਾਂ ਸਾਲ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਤਾਰੇ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਤਾਰਿਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸੂਰਜ ਧਰਤੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਜ਼ਦੀਕ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਸੂਰਜ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਕਿੰਨੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ?

(ੳ) 8 ਮਿੰਟ

(ਅ) 9 ਮਿੰਟ

(ੲ) 7 ਮਿੰਟ

(ਸ) 5 ਮਿੰਟ

5. ਚੰਨ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਉੱਤੇ ਕਦਮ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਕੌਣ ਸੀ ?

(ੳ) ਰਾਕੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ

(ਅ) ਕਲਪਨਾ ਚਾਵਲਾ

(ੲ) ਨੀਲ ਆਰਮ ਸਟਰੋਂਗ

(ਸ) ਸੁਨੀਤਾ ਵਿਲਿਅਮਸ

6. ਗ੍ਰਹਿ ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੂਰਜ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਰਗ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਣ ਵਾਲੇ ਠੋਸ ਜਾਂ ਗੈਸੀ ਗੋਲੇ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਸੂਰਜ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਗ੍ਰਹਿ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਅੱਠਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਕਿਹੜੇ ਦੇਵੀ ਦੇਵਤਿਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ?

(ੳ) ਭਾਰਤੀ

(ਅ) ਯੂਨਾਨੀ

(ੲ) ਜਪਾਨੀ

(ਸ) ਚੀਨੀ

7. ਚੰਨ ਪ੍ਰਿਥਵੀ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ?

(ੳ) 88 ਦਿਨ (ਅ) 27 ਦਿਨ 7 ਘੰਟੇ (ੲ) 28 ਦਿਨ (ਸ) 27 ਦਿਨ 5 ਘੰਟੇ

8. ਸੂਰਜ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਅਤਿਅੰਤ ਗਰਮ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੂਰੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਅਤਿਅੰਤ ਗਰਮੀ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਧਰਤੀ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਕਿੰਨੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਹੈ?

(ੳ) ਪੰਦਰਾਂ ਕਰੋੜ ਕਿਲੋਮੀਟਰ (ਅ) ਦਸ ਕਰੋੜ ਕਿਲੋਮੀਟਰ

(ੲ) ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਕਿਲੋਮੀਟਰ (ਸ) ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ ਕਿਲੋਮੀਟਰ

9. ਸੂਰਜ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਾਰੀ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਸਾਰਿਆਂ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਦੀ ਹਿਲਜੁਲ ਨੂੰ ਦੂਰੋਂ ਹੀ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੂਰਜ ਦੀ ਇਸ ਤਾਕਤ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

(ੳ) ਸੂਰਜੀ ਸ਼ਕਤੀ (ਅ) ਆਕਾਸ਼ੀ ਸ਼ਕਤੀ (ੲ) ਸਮੂਹਿਕ ਸ਼ਕਤੀ (ਸ) ਗੁਰੂਤਾ ਸ਼ਕਤੀ

10. ਧਰਤੀ ਦਾ ਘੇਰਾ ਕਿੰਨਾ ਹੈ?

(ੳ) ਲਗਭਗ 30,000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ (ਅ) ਲਗਭਗ 40,000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ

(ੲ) ਲਗਭਗ 50,000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ (ਸ) ਲਗਭਗ 60,000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ

11. ਹਰੇਕ ਗ੍ਰਹਿ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਹਿ ਪੰਧ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਹੀ ਦੁਆਲੇ ਇੱਕੋ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਘੁੰਮਦਾ ਹੋਇਆ ਸੂਰਜ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਗ੍ਰਹਿ ਸੂਰਜ ਦੁਆਲੇ ਪਰਿਕਰਮਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਾਂ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਬੁੱਧ ਸੂਰਜ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਨੇੜਲਾ ਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਬੁੱਧ ਸੂਰਜ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਕਿੰਨੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ?

(ੳ) 365 1/4 ਦਿਨ (ਅ) 27 ਦਿਨ (ੲ) 88 ਦਿਨ (ਸ) 29 ਦਿਨ

12. ਚੰਨ ਧਰਤੀ ਦਾ ਉੱਪ ਗ੍ਰਹਿ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 3,84,400 ਕਿ:ਮੀ: ਦੂਰ ਹੈ। ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੀਲ ਆਰਮ ਸਟਰੋਂਗ ਅਤੇ ਐਡਵਿਨ ਐਲਡਰਿਨ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੰਨ ਦੀ ਸਤਹ 'ਤੇ ਪੈਰ ਰੱਖੇ। ਉਹ ਚੰਨ ਉੱਪਰ ਕਿਹੜੇ ਸਾਲ ਗਏ ਸਨ?

(ੳ) 1959 (ਅ) 1969 (ੲ) 1979 (ਸ) 1989

13. ਪੂਛਲ ਤਾਰੇ ਬੜੇ ਅਦਭੁਤ ਆਕਾਸ਼ੀ ਪਿੰਡ ਹਨ ਅਤੇ ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਤੋਂ ਭਿੰਨ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਕੁੱਝ ਸਾਲਾਂ ਦੇਰਾਨ 'ਹੈਲੋ ਦਾ ਪੂਛਲ ਤਾਰਾ' ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਤਾਰਾ ਵਿਗਿਆਨੀ ਐਡਮੰਡ ਹੈਲੋ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਪਿਆ, ਸਾਨੂੰ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਰਾ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਵਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?

(ੳ) 75-76 (ਅ) 77-78 (ੲ) 72-73 (ਸ) 74-75

14. ਸੂਰਜੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ 8 ਗ੍ਰਹਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਵਿਆਸ ਲਗਭਗ 12756 ਕਿ:ਮੀ: ਹੈ। ਧਰੁਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਵਿਆਸ 12712 ਕਿ:ਮੀ: ਹੈ। ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖਾ ਨਾਲੋਂ ਧਰੁਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਦਾ ਵਿਆਸ ਕਿੰਨੇ ਕਿ:ਮੀ: ਘੱਟ ਹੈ?

(ੳ) 42 ਕਿ:ਮੀ: (ਅ) 43 ਕਿ:ਮੀ: (ੲ) 44 ਕਿ:ਮੀ: (ਸ) 45 ਕਿ:ਮੀ:

15. ਜਦੋਂ ਧਰਤੀ ਸੂਰਜ ਅਤੇ ਚੰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?

(ੳ) ਚੰਨ ਗ੍ਰਹਿਣ (ਅ) ਸੂਰਜ ਗ੍ਰਹਿਣ (ੲ) ਪੁੰਨਿਆ (ਸ) ਮੱਸਿਆ

**ਯੋਗਦਾਨ: ਰਣਜੀਤ ਕੇਰ, ਸ.ਸ.ਸ.ਸ. ਸਕੂਲ ਤਿੱਬੜ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ),
ਹਰਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, (ਐਸ.ਏ.ਐਸ.ਨਗਰ), ਅਨੂ ਗਰਗ, ਸ.ਸ.ਸ.ਸ.ਡਕਾਲਾ (ਪਟਿਆਲਾ)**

Class: 7th Social Science
(Weekly Practice Sheet: 01)

L-1 Environment

1. Deepak's father told him that he used to work as a farmer in Maharashtra before coming to Punjab. In Maharashtra, he cultivated cotton crop but in Punjab, he cultivates wheat and rice only. Can you state the reason behind the cultivation of different crops in both the regions?

1. Difference of terrain
2. Difference of temperature
3. Difference of sources of irrigation and rain
4. All of the above

2. Last year, Raman went to his uncle's place at Mumbai during his summer vacations. One day, he went out to the seashore with his uncle. There he saw many people sitting in small boats, they were going to the sea and taking something out of the sea by casting the net. Can you tell what were those people doing in the sea?

1. They were farming.
2. They were hunting.
3. They were trading.
4. They were catching fish.

3. One day, Sandeep told his friends that our earth is engulfed with air from all the sides. This air cover along with land and water is responsible for creating and maintaining life of plants and animals. This air cover extends to 1600 km around the earth. Can you tell about the sphere in kilometer which covers 99% of air?

1. 36 Km.
2. 42 Km.
3. 32 Km.
4. 60 Km.

4. Dipi told her friend that her teacher taught them in the school that the crust of the earth is made up of different types of rocks. The earth is divided into three parts. Can you tell, what type of elements does the uppermost layer also known as SIAL, consist of?

1. Silicon and Magnesium
2. Silicon and Aluminum
3. Nickel and Iron
4. Silicon and Iron

5. It was Sunday. Baljeet went to the fields with his father. There he saw that his father let the water enter the fields by using a spade. What is this process called ?

1. Cutting of crops
2. Irrigation
3. Sowing of seeds
4. None of the above

6. One day, Vikas went out for a walk with his father early in the morning. On the way, he saw many plants, birds, animals and many more creatures. Can you tell, what are all these creatures known as?

1. Biosphere
2. Hydrosphere
3. Lithosphere
4. Atmosphere

7. Which planet of the solar system has no atmosphere?

1. Mercury	2. Saturn
3. Earth	4. Mars

8. Which of the following statements is correct :

Statement 1- By clearing the dense equatorial forests, man has planted rubber trees, developed means of transport.

Statement 2- Today the world has become a 'Global Market'.

1. Statements (1) and (2) are correct.	2. Statements (1) and (2) are incorrect.
3. Statement (1) is correct and (2) is wrong.	4. Statement (1) is wrong and (2) is correct.

9. Which of the following statements is wrong ?

Statement 1- Ocean currents and tides affect the adjoining areas.

Statement 2- Man has not polluted his surroundings.

1. Statements (1) and (2) are correct.
2. Statements (1) and (2) are incorrect.
3. Statement (1) is correct and (2) is wrong.
4. Statement (1) is wrong and (2) is correct.

10. Man has controlled the natural forces of the whole world. What has this world become with the collective efforts used in the favour of human beings?

1. Global village	2. Town	3. City	4. District

11. Today the teacher brought a globe in the class. She showed the globe and told that the surface of the earth is covered both by water and land. Water covers about 71% and land covers about 29% of earth surface. Tell that in which hemisphere does 2 /3 of the total land area lie?

1. Eastern Hemisphere	2. Western Hemisphere
3. Southern Hemisphere	4. Northern Hemisphere

12. The Biosphere and physical surrounding of any geographical area is known as.

1. Ecology	2. Environment	3. Biosphere	4. None of the above

13. Look at this picture and state what is illustrated in it?

1. Atmosphere
2. Biosphere
3. Lithosphere
4. Hydrosphere

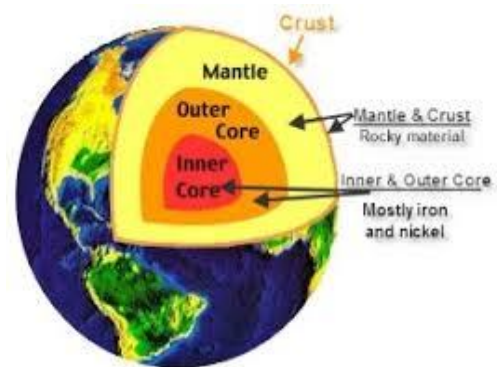

14. During summer vacations, we planted trees in our school. The Eco-club incharge in our school acquainted us with the benefits of pollution free environment. Afterwards, a poster making competition was held. State the day which we celebrated in the school. Also specify the date when this day is celebrated.

1. Voter day, 25 January
2. Environment day, 5 June
3. Women day, 8 march
4. None of the above

15. Look at the picture and state the part of the earth which contains the maximum quantity of nickel.

1. Sial
2. Sima
3. Nife
4. None of the above

Contribution By: Ranjit Kaur (S.S. Mistress) GSSS Tibber (Gurdaspur), Neha Kansal (S.S. Mistress) School of Eminence Landhe Ke (Moga) & Hardevinder Singh (S.A.S Nagar)

ਸ਼੍ਰੇਣੀ: ਸੱਤਵੀਂ (ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ)

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਅਭਿਆਸ ਸ਼ੀਟ - 01

ਪਾਠ- 1 ਵਾਤਾਵਰਨ

1. ਦੀਪਕ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਪਾਹ ਦੀ ਖੇਤੀ ਕਰਦੇ ਸਨ ਪਰੰਤੂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਣਕ ਅਤੇ ਚਾਵਲ ਹੀ ਆਪਣੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਦੇਵੇਂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅਲੱਗ-ਅਲੱਗ ਫ਼ਸਲਾਂ ਲਾਉਣ ਪਿੱਛੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ?

1. ਧਰਾਤਲ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣਾ।
2. ਤਾਪਮਾਨ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣਾ।
3. ਵਰਖਾ ਅਤੇ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣਾ।
4. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ।

2. ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਛੁੱਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਮਨ ਆਪਣੇ ਮਾਮਾ ਜੀ ਦੇ ਕੋਲ ਮੁੰਬਈ ਵਿਖੇ ਗਿਆ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਉਹ ਆਪਣੇ ਮਾਮਾ ਜੀ ਨਾਲ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕੰਢੇ 'ਤੇ ਘੁੰਮਣ ਗਿਆ। ਉੱਥੇ ਉਸਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਛੇਟੀਆਂ-ਛੇਟੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬੈਠ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਾਲ ਵਿਛਾ ਕੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁੱਝ ਕੱਢ ਰਹੇ ਸਨ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ?

1. ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।
2. ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।
3. ਵਪਾਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।
4. ਮੱਛੀਆਂ ਫੜ ਰਹੇ ਸਨ।

3. ਇੱਕ ਦਿਨ ਸੰਦੀਪ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਡੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਹਵਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਪਾਸਿਓਂ ਘੇਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਹਵਾ ਦਾ ਗਿਲਾਫ਼, ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਜੀਵ-ਜਗਤ ਤੇ ਪੇੜ-ਪੌਦਿਆਂ ਦੀ ਉੱਤਪਤੀ ਅਤੇ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਦਾ ਕਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗਿਲਾਫ਼ ਲਗਭਗ 1600 ਕਿ.ਮੀ. ਤੱਕ ਹੈ ਪਰ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ 99% ਹਵਾ ਇਸਦੇ ਕਿੰਨੇ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੀ ਹੈ?

1. 36 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
2. 42 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
3. 32 ਕਿਲੋਮੀਟਰ
4. 60 ਕਿਲੋਮੀਟਰ

4. ਦੀਪੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਹੇਲੀ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅੱਜ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮੈਡਮ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਧਰਤੀ ਦੀ ਪਰਤ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਚਟਾਨਾਂ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰਲੀ ਪਰਤ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਿਆਲ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਤੱਤ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?

1. ਸਿਲੀਕਾਨ ਅਤੇ ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ
2. ਸਿਲੀਕਾਨ ਅਤੇ ਐਲੂਮੀਨੀਅਮ
3. ਨਿੱਕਲ ਅਤੇ ਲੋਹਾ
4. ਸਿਲੀਕਾਨ ਅਤੇ ਲੋਹਾ

5. ਐਤਵਾਰ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਬਲਜੀਤ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨਾਲ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਕਹੀ ਨਾਲ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਆ ਰਹੇ ਖਾਲੇ ਨੂੰ ਤੇੜ ਕੇ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਖੇਤ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਹੋਗੇ?

1. ਫ਼ਸਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਕਰਨਾ
2. ਸਿੰਚਾਈ ਕਰਨਾ
3. ਬਿਜਾਈ ਕਰਨਾ
4. ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

6. ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿਕਾਸ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨਾਲ ਸਵੇਰ-ਸਵੇਰੇ ਸੈਰ 'ਤੇ ਗਿਆ। ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਦੇ-ਜਾਂਦੇ ਉਸਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੇੜ ਪੱਛੇ, ਪੰਛੀ, ਜਾਨਵਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਵੇਖੇ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

1. ਜੀਵ ਜਗਤ 2. ਜਲ ਮੰਡਲ 3. ਥਲ ਮੰਡਲ 4. ਵਾਯੂ ਮੰਡਲ

7. ਸੂਰਜ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਗ੍ਰਹਿ ਉੱਤੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਨਹੀਂ ਹੈ?

1. ਬੁੱਧ 2. ਸ਼ਨੀ 3. ਪ੍ਰਿਥਵੀ 4. ਮੰਗਲ

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ:-

ਕਥਨ-1 ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰਕੇ ਰਬੜ ਵਰਗੇ ਨਵੇਂ ਦਰੱਖਤ ਲਗਾਏ, ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਢੇਆ-ਢੇਆਈ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ।

ਕਥਨ-2 ਅੱਜ ਸੰਸਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਆਪੀ ਮੰਡੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

1. ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 2 ਸਹੀ ਹਨ। 2. ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 2 ਗਲਤ ਹਨ।
3. ਕਥਨ 1 ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ 2 ਗਲਤ ਹੈ 4. ਕਥਨ 1 ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ 2 ਸਹੀ ਹੈ।

9. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਗਲਤ ਹੈ:-

ਕਥਨ-1 ਸਮੁੰਦਰੀ ਧਾਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਰ ਭਾਟਾ ਨਾਲ ਲੱਗਦੇ ਖੇਤਰਾਂ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਕਥਨ-2 ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

1. ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 2 ਸਹੀ ਹਨ। 2. ਕਥਨ 1 ਅਤੇ 2 ਗਲਤ ਹਨ।
3. ਕਥਨ 1 ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ 2 ਗਲਤ ਹੈ। 4. ਕਥਨ 1 ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ 2 ਸਹੀ ਹੈ।

10. ਮਨੁੱਖ ਵੱਲੋਂ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉੱਦਮ ਨਾਲ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਕੀ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ?

1. ਗਲੇਬਲ ਪਿੰਡ 2. ਕਸਬਾ 3. ਸ਼ਹਿਰ 4. ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ

11. ਅੱਜ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਮੈਡਮ ਗਲੇਬ ਲੈ ਕੇ ਆਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਲੇਬ ਦਿਖਾਇਆ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ 71 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਅਤੇ 29 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ। ਦੱਸੋ ਕਿ ਧਰਤੀ ਦਾ 2/3 ਜ਼ਮੀਨੀ ਭਾਗ ਕਿਹੜੇ ਗੋਲਾਰਧ ਵਿੱਚ ਹੈ?

1. ਪੂਰਬੀ ਗੋਲਾਰਧ 2. ਪੱਛਮੀ ਗੋਲਾਰਧ 3. ਦੱਖਣੀ ਗੋਲਾਰਧ 4. ਉੱਤਰੀ ਗੋਲਾਰਧ

12. ਕਿਸੇ ਥਾਂ ਦੇ ਜੀਵ ਮੰਡਲ ਅਤੇ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਨੂੰ, ਉਸ ਥਾਂ ਦੀ ਕੀ ਆਖਦੇ ਹਨ?

1. ਪਰਿਸਥਿਤੀ 2. ਵਾਯੂਮੰਡਲ 3. ਵਾਤਾਵਰਣ 4. ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

13. ਤਸਵੀਰ ਦੇਖ ਕੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ?

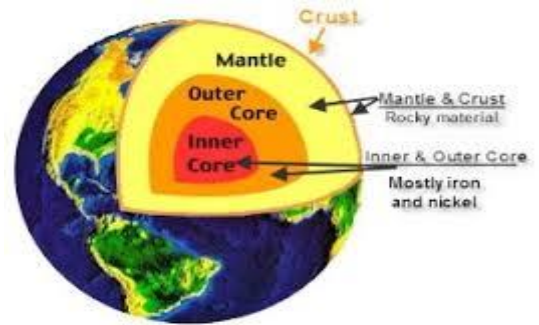
1. ਵਾਯੂਮੰਡਲ
2. ਜੀਵ ਮੰਡਲ
3. ਜਲ ਮੰਡਲ
4. ਥਲ ਮੰਡਲ

14. ਗਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਅਸੀਂ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਪੈਦੇ ਲਗਾਏ। ਸਾਡੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਈਕੋ ਕਲੱਬ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਮੁਕਤ ਆਲੇ- ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਾਇਆ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੋਸਟਰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਦੱਸੋ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ, ਇਹ ਦਿਵਸ ਕਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸੋ?

1. ਵੋਟਰ ਦਿਵਸ, 25 ਜਨਵਰੀ
 2. ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਿਵਸ, 5 ਜੂਨ
 3. ਮਹਿਲਾ ਦਿਵਸ, 8 ਮਾਰਚ
 4. ਇਹਨਾਂ 'ਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
15. ਚਿੱਤਰ ਦੇਖ ਕੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਿੱਕਲ ਧਰਤੀ ਦੀ ਕਿਸ ਪਰਤ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- (ੳ) ਸਿਆਲ
 (ਅ) ਸੀਮਾ
 (ੲ) ਨਾਈਫ
 (ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਤਿਆਰ ਕਰਤਾ: ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਸ.ਸ.ਸ.ਸ. ਸਕੂਲ ਤਿੱਬੜ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ)

ਹਰਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, (ਐਸ.ਏ.ਐਸ.ਨਗਰ), ਸਰਬਜੀਤ ਕੌਰ ਸ.ਸ.ਸ.ਸ. ਰੰਘੜਿਆਲ (ਮਾਨਸਾ)

Class: 8th (Social Science)
(Weekly Practice Sheet: 01)
L-1 Resources-Types and Conservation

1. Which of the following resources comes under the category of abiotic resources?
(a) Animals (b) Plants (c) Humans (d) Minerals
2. Hardeep Singh excavated the land and found iron ore and copper in it. What are these resources called?
 - a. Mineral Resources
 - b. Chemical Resources
 - c. Energy Resources
 - d. None of these
3. There are large numbers of rivers in the hilly areas of our country on which dams can be constructed but have not been constructed yet. What type of resources are these rivers?
 - a. Potential resources
 - b. Developed resources
 - c. Biotic resources
 - d. All of the above
4. What percentage of the total land creatures are originated from the water bodies?
 - a. 75%
 - b. 54%
 - c. 45%
 - d. 79%
5. The resources that originate from the living things and approximately 85% of world's total food requirement depends on these resources. What are these resources called ?
 - a. Biotic resources
 - b. Abiotic resources
 - c. Mineral resources
 - d. Developed resources
6. _____% of the world's food requirements depends upon the biotic resources.
 - a. 20 %
 - b. 50 %
 - c. 85 %
 - d. 90%
7. These resources are taken out of the earth and are called 'Wealth of a Nation'. What are these resources known as?
 - a. Natural vegetation
 - b. Minerals
 - c. Human resources
 - d. Forests
8. The resources, that meet the needs of human beings, and are provided by nature itself and are very meaningful/beneficial substances for human beings are called

 - a. Exhaustible resources
 - b. Human resources
 - c. Natural resources
 - d. Inexhaustible resources

9. Which among the following type of Minerals iron, copper, silver and gold are?
 - a. Metallic minerals
 - b. Non-Metallic minerals
 - c. Nuclear minerals
 - d. None of these

10. Man has various needs such as food, beautiful home and comfort etc. What are these things called with the help of which man fulfils his needs ?

- a. Wood
- b. Resources
- c. Hotel
- d. Power/energy

11. Some resources like Petroleum are depleting very fast but some resources do not get depleted. What are such never ending resources called?

- a. Exhaustible resources
- b. Inexhaustible resources
- c. Mineral resources
- d. Petroleum resources

12. We don't grow trees in forests. We don't form soil. What type of resources develop of their own?

- a. Land resources
- b. Natural resources
- c. Biotic resources
- d. Abiotic resources

13. Which of the following statements is correct?

- a. Resources are the great gift of nature to man.
- b. We should not waste resources.
- i. A and B are correct.
- ii. A and B are incorrect.
- iii. A is correct, B is incorrect.
- iv. A is incorrect, B is correct.

14. What do we call those resources which are available but are not being used?

- a. Exhaustible Resources
- b. Potential Resources
- c. Developed Resources
- d. Inexhaustible Resources

15. What type of minerals are petroleum, mica, coal and manganese?

- a. Metallic minerals
- b. Non-Metallic minerals
- c. Nuclear minerals
- d. None of these

Contribution by: Ranjit Kaur (S.S. Mistress) GSSS Tibber, (Gurdaspur), Neha Kansal (S.S. Mistress) School of Eminence Landhe Ke (Moga) & Hardevinder Singh (S.A.S Nagar)

ਸ਼੍ਰੇਣੀ: ਅੱਠਵੀਂ (ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ)

ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਅਭਿਆਸ ਸ਼ੀਟ - 01

ਪਾਠ: 1 ਸਾਧਨ ਕਿਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ

1. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਾਧਨ ਨਿਰਜੀਵ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ?

1. ਜੀਵ-ਜੰਤੂ 2. ਪੌਦੇ 3. ਮਨੁੱਖ 4. ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ

2. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ ਉਸ ਵਿੱਚ ਕੱਚਾ ਲੋਹਾ ਅਤੇ ਤਾਂਬਾ ਮਿਲਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

1. ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ 2. ਰਸਾਇਣਿਕ ਪਦਾਰਥ
3. ਸ਼ਕਤੀ ਸਾਧਨ 4. ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

3. ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਾੜੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਨਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਡੈਮ ਬਣਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰੰਤੂ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ ਗਏ। ਦੱਸੋ ਇਹ ਨਦੀਆਂ ਕਿਹੜੇ ਸਾਧਨ ਹਨ?

1. ਸੰਭਾਵਤ ਸਾਧਨ 2. ਵਿਕਸਤ ਸਾਧਨ
3. ਜੀਵ ਸਾਧਨ 4. ਸਾਰੇ ਹੀ

4. ਧਰਤੀ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜੀਵ ਸਮੁੰਦਰਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਏ ਹਨ?

1. 75% 2. 54% 3. 45% 4. 79%

5. ਉਹ ਸਾਧਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਜਾਨਦਾਰ ਵਸਤਾਂ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਲਗਭਗ 85% ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥ ਇਹਨਾਂ ਵਸਤਾਂ ਤੋਂ ਅਧਾਰਿਤ ਹਨ, ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ।

1. ਜੀਵ ਸਾਧਨ 2. ਨਿਰਜੀਵ ਸਾਧਨ 3. ਖਣਿਜ ਸਾਧਨ 4. ਵਿਕਸਿਤ ਸਾਧਨ

6. ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥ ਜੀਵ ਅਤੇ ਨਿਰਜੀਵ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਭਰ ਹਨ?

1. 20 % 2. 50 % 3. 85 % 4. 90 %

7. ਉਹ ਪਦਾਰਥ ਜੋ ਧਰਤੀ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਰਮਾਇਆ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

1. ਕੁਦਰਤੀ ਬਨਸਪਤੀ 2. ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ 3. ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨ 4. ਜੰਗਲ

8. ਜੇ ਸਾਧਨ ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕੁਦਰਤ ਦੁਆਰਾ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖ ਲਈ ਬੜੇ ਅਰਥਵਾਨ ਪਦਾਰਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

1. ਮੁੱਕਣਯੋਗ ਸਾਧਨ 2. ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨ 3. ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨ 4. ਨਾ-ਮੁੱਕਣਯੋਗ ਸਾਧਨ

9. ਲੋਹਾ, ਤਾਂਬਾ, ਚਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸੋਨਾ ਆਦਿ ਕਿਹੜੇ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਹਨ?

1. ਧਾਤੂ ਖਣਿਜ 2. ਅਧਾਤੂ ਖਣਿਜ 3. ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਖਣਿਜ 4. ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

10. ਮਨੁੱਖ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਲੋੜਾਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਾਣਾ-ਪੀਣਾ, ਸੁੰਦਰ ਘਰ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। ਮਨੁੱਖ ਇਹਨਾਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਜਿਹੜੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

1. ਲੱਕੜ

2. ਸਾਧਨ

3. ਹੋਟਲ

4. ਸ਼ਕਤੀ

11. ਕੁੱਝ ਪਦਾਰਥ ਜਿਵੇਂ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਆਦਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਮੁੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕੁੱਝ ਪਦਾਰਥ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਨ ਜੋ ਕਦੇ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਅਜਿਹੇ ਨਾ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

1. ਮੁੱਕਣਯੋਗ ਸਾਧਨ

2. ਨਾ-ਮੁੱਕਣਯੋਗ ਸਾਧਨ

3. ਖਣਿਜ ਸਾਧਨ

4. ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਸਾਧਨ

12. ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇੜ-ਪੌਦੇ ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਉਗਾਉਂਦੇ। ਮਿੱਟੀ ਵੀ ਅਸੀਂ ਆਪ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੇ। ਤਾਂ ਦੱਸੋ ਇਹ ਕਿਹੜੇ ਸਾਧਨ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ-ਆਪ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?

1. ਭੂਮੀ ਸਾਧਨ

2. ਕੁਦਰਤੀ ਸਾਧਨ

3. ਜੀਵ ਸਾਧਨ

4. ਨਿਰਜੀਵ ਸਾਧਨ

13. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ?

ੳ. ਸਾਧਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਬੁਹਤ ਵੱਡੀ ਦੇਣ ਹਨ।

ਅ. ਸਾਨੂੰ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਦੁਰ-ਉਪਯੋਗ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ।

1. ੳ ਅਤੇ ਅ ਸਹੀ ਹਨ।

2. ੳ ਅਤੇ ਅ ਗਲਤ ਹਨ।

3. ੳ ਸਹੀ ਹੈ ਅ ਗਲਤ ਹੈ।

4. ੳ ਗਲਤ ਅ ਸਹੀ ਹੈ।

14. ਜਿਹੜੇ ਸਾਧਨ ਮੌਜੂਦ ਤਾਂ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਉਹ ਕੀ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ?

1. ਮੁੱਕਣ-ਯੋਗ ਸਾਧਨ

2. ਸੰਭਾਵਤ ਸਾਧਨ

3. ਵਿਕਸਤ ਸਾਧਨ

4. ਨਾ-ਮੁੱਕਣਯੋਗ ਸਾਧਨ

15. ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ, ਅਬਰਕ, ਕੋਲਾ, ਮੈਂਗਨੀਜ਼ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਹਨ?

1. ਧਾਤੂ ਖਣਿਜ

2. ਅਧਾਤੂ ਖਣਿਜ

3. ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਖਣਿਜ

4. ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

ਯੋਗਦਾਨ: ਰਣਜੀਤ ਕੋਰ, (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ), ਹਰਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, (ਐਸ.ਏ.ਐਸ.ਨਗਰ) ਅਤੇ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਕੋਰ (ਫਰੀਦਕੋਟ)

Q10. You and your friend travelled across India from west to east along the Tropic of Cancer. How many states did you visit in total?

Ans. a) five b) eight c) seven d) four

Q11. Your friend told you that he lives in a place located at two degrees north latitude above the equator. So tell me approximately how far your friend lives from the equator?

Ans. a) 222 km. b) 100 km. c) 555 km. d) 150 km.

Q12. If you had to go to a country in the arctic circle, what kind of clothes would you take with you?

Ans. a) Cotton b) Silk c) Woollens d) Khaadi

Q13. The official time or standard time of a country is determined from which lines of the globe?

Ans. a) Tropic of Cancer b) Longitudes c) Equator d) Latitudes

Q14. By what other name is the $23\frac{1}{2}^{\circ}$ north latitude line on the globe known as?

Ans. a) Tropic of Cancer b) Tropic of Capricorn c) Equator d) Arctic Circle

Q15. Using the latitudes we can determine the distance of any place from the equator. Similarly, what is the importance of longitudes?

- Ans. a) With the help of longitudes we can find the distance from east to west of a place.
b) We can find the local time of a place with the help of compasses.
c) a is correct.
d) Both a and b are correct.

Contribution By: Gurmel Singh Sagoo (Sri Mukatsar Sahib), Baljinder Singh (TarnTarn),
Surinder Kumar & Inderpreet Singh Bhatia (Sri Mukatsar Sahib)

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 9. ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਦੇਸ਼ ਜਾਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਭੂਮੱਧ ਰੇਖਾ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ

ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਉੱਥੋਂ ਦੇ ਮੌਸਮ ਬਾਰੇ ਕੀ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੋਗੇ?

ਉੱਤਰ: ਓ) ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਰਦੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਅ) ਉੱਥੇ ਨਾ ਸਰਦੀ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਗਰਮੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ੲ) ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਗਰਮੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਸ) ਉੱਥੇ ਬਹੁਤ ਬਰਫਬਾਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 10. ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘਦੀ ਕਰਕ ਰੇਖਾ ਉੱਪਰ ਪੱਛਮ ਤੋਂ ਪੂਰਬ ਤੱਕ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕੀਤੀ?

ਉੱਤਰ: ਓ) ਪੰਜ

ਅ) ਅੱਠ

ੲ) ਸੱਤ

ਸ) ਚਾਰ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 11. ਤੁਹਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਨੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਦੋ ਡਿਗਰੀ ਉੱਤਰੀ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਤੇ ਸਥਿਤ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਉੱਪਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਤਾਂ ਦੱਸੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਓ) 222 ਕਿ.ਮੀ.

ਅ) 100 ਕਿ.ਮੀ.

ੲ) 555 ਕਿ.ਮੀ.

ਸ) 150 ਕਿ.ਮੀ.

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 12. ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਰਕਟਿਕ ਗੋਲਾਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਲੈ ਕੇ ਜਾਓਗੇ?

ਉੱਤਰ: ਓ) ਸੂਤੀ ਕੱਪੜੇ

ਅ) ਰੇਸ਼ਮੀ ਕੱਪੜੇ

ੲ) ਊਨੀ ਕੱਪੜੇ

ਸ) ਖੱਦਰ ਦੇ ਕੱਪੜੇ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 13. ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਸਮਾਂ ਜਾਂ ਸਟੈਂਡਰਡ ਸਮਾਂ ਗਲੇਬ ਦੀਆਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ ਤੋਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਓ) ਕਰਕ ਰੇਖਾ

ਅ) ਦਿਸ਼ਾਂਤਰ

ੲ) ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖਾ

ਸ) ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 14. ਗਲੇਬ ਵਿੱਚ $23 \frac{1}{2}^\circ$ ਉੱਤਰੀ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ ਰੇਖਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਹੜੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਉੱਤਰ: ਓ) ਕਰਕ ਰੇਖਾ

ਅ) ਮਕਰ ਰੇਖਾ

ੲ) ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖਾ

ਸ) ਆਰਕਟਿਕ ਗੋਲਾਕਾਰ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 15. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਕਸ਼ਾਂਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਾਨ ਦੀ ਭੂ-ਮੱਧ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਸ਼ਾਂਤਰਾਂ ਦਾ ਕੀ ਮਹੱਤਵ ਹੈ ?

ਉੱਤਰ: ਓ) ਦੇਸ਼ਾਂਤਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਦੀ ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਦੂਰੀ ਪਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਅ) ਦੇਸ਼ਾਂਤਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਸਥਾਨ ਦਾ ਸਥਾਨਕ ਸਮਾਂ ਪਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ੲ) ਓ ਠੀਕ ਹੈ।

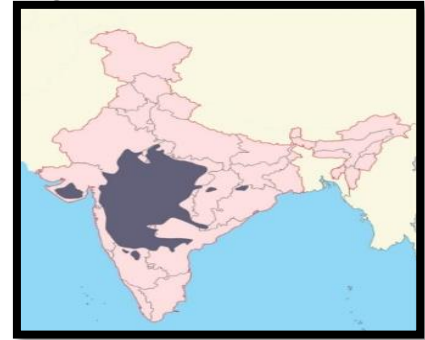
ਸ) ਓ ਤੇ ਅ ਦੋਵੇਂ ਠੀਕ ਹਨ।

ਯੋਗਦਾਨ: ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਸਾਗੂ (ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ), ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਤਰਨਤਾਰਨ)

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਇੰਦਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ (ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ)

7. What type of soil is found in the shaded area in the map of India given below?

- a) Red Soil
- b) Alluvial soil
- c) Sandy soil
- d) Black soil

8. People who are forced to leave their homes due to the effects of global warming and climate change, what are they called?

- a) Climate Refugees
- b) Environmental Refugees
- c) Both of above
- d) None of these

9. Which of the following is not a natural disaster?

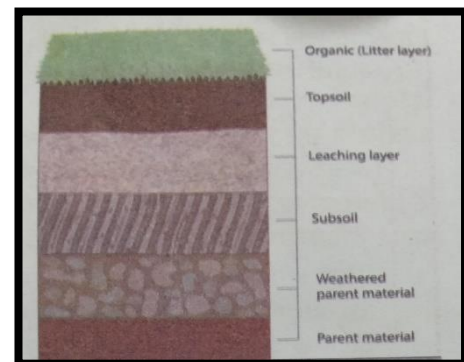
- a) Earthquake
- b) Flood
- c) Cyclone
- d) Bomb Blast

10. According to the Forest Status (Forest Survey) report of the year 2021, which state has the largest number of forests?

- a. Uttar Pradesh
- b. Punjab
- c. Madhya Pradesh
- d. Bihar

11. What does the diagram given below represent?

- a) Layers of soil
- b) Natural calamities
- c) Land use
- d) Area under forests

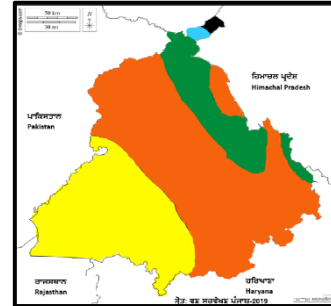
12. Identify the shaded states of India which have the most and least forests as per the Forest Survey report 2021.

- a. Punjab and Haryana
- b. Haryana and Uttar Pradesh
- c. Madhya Pradesh and Haryana
- d. Madhya Pradesh and Himachal Pradesh

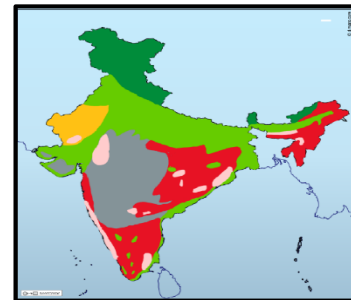
12. Identify the shaded area in yellow and tell what type of vegetation is found there?

- a. Himalaya Moist Forest
- b. Tropical Dry Deciduous
- c. Tropical Thorn
- d. Subtropical Pine

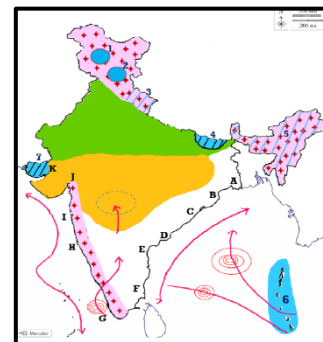
14. Identify the areas shaded in dark green and state what type of soil is found there?

- a. Black Soil
- b. Red Soil
- c. Mountainous and Hilly soil
- d. Alluvial soil

15. Identify the yellow shaded area and state which of the following is found here?

- a. Landslide Prone Area
- b. Tsunami Hazard zone
- c. Heat wave Zone
- d. Fog Hazard Zone

Contribution By: Ranjit Kaur (S.S. Mistress) GSSS Tibber (Gurdaspur), Neha Kansal (S.S. Mistress) School of Eminence Landhe Ke (Moga) & Hardevinder Singh (S.A.S Nagar)

ਸ਼੍ਰੇਣੀ: ਦਸਵੀਂ (ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ)
ਹਫ਼ਤਾਵਾਰੀ ਅਭਿਆਸ ਸ਼ੀਟ - 01
ਪਾਠ: 1 ਸੋਮੇ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ

1. ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਜੀਵ ਇਹਨਾਂ ਸੋਮਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸੋਮਿਆਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੋਮੇ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

- ੳ) ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮੇ
ਅ) ਸਮਾਜਿਕ ਸੋਮੇ
ੲ) ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਸੋਮੇ
ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

2. ਜੈਵਿਕ ਸੋਮੇ ਉਹ ਸੋਮੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਾਨੂੰ ਜੈਵ-ਮੰਡਲ ਤੋਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੈਵਿਕ ਸੋਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸੋਮਾ ਜੈਵਿਕ ਸੋਮੇ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਨਹੀਂ ਹੈ?

- ੳ) ਮਨੁੱਖ
ਅ) ਚੱਟਾਨ
ੲ) ਪੰਛੀ
ਸ) ਸਮੁੰਦਰੀ ਜੀਵ

3. ਸੋਮੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਨੇ ਸੋਮਿਆਂ ਦੀ ਬੇਦਰਦੀ ਨਾਲ ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਸਰੋਤ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸੋਮਿਆਂ ਦੀ ਬੇਤਹਾਸ਼ਾ ਲੁੱਟ ਕਾਰਨ ਕਿਹੜੀਆਂ ਖਤਰਨਾਕ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਹਨ?

- ੳ) ਆਲਮੀ ਤਪਸ਼
ਅ) ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਦਾ ਬਰਬਾਦ ਹੋਣਾ
ੲ) ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤੱਲ ਦਾ ਉੱਚਾ ਹੋਣਾ
ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

4. ਰੀਓ ਡੀ ਜਨੈਰਿਓ(ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ) ਧਰਤੀ ਸੰਮੇਲਨ 1992 ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਅਤੇ 2012 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨੇ ਸਦੀਵੀ (ਟਿਕਾਊ) ਵਿਕਾਸ ਸੰਮੇਲਨ ਵੀ ਰੀਓ ਵਿਖੇ ਹੀ ਕਰਵਾਇਆ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਸੰਮੇਲਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਹੜੇ ਨਾਂ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- ੳ) ਰੀਓ-20
ਅ) ਰੀਓ ਧਰਤੀ ਸੰਮੇਲਨ-2012
ੲ) ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵਾਂ ਨਾਵਾਂ ਨਾਲ
ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

5. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 1952 ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ (ਕੈਮੀ) ਵਣ ਨੀਤੀ ਮੁਤਾਬਕ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁੱਲ ਰਕਬੇ ਦਾ ਕਿੰਨ੍ਹੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਭੂ-ਭਾਗ ਜੰਗਲਾਂ ਹੇਠ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

- ੳ) 24%
ਅ) 81%
ੲ) 33%
ਸ) 22%

6. ਇਹ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਹੈ ਇਸ ਵਿੱਚ 2015 ਤੋਂ 2030 ਤਕ ਆਫ਼ਤਾਂ ਦੇ ਅਸਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਬਾਰੇ ਯੋਜਨਾ ਉਲੀਕੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 2005-15 ਦੇ ਰਿਊਗੋ ਸਮਝੌਤੇ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾ ਨਾਂ ਦੱਸੋ।

- ੳ) ਕੈਮੀ ਆਫ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧਨ
ਅ) ਸੋਡਾਈ ਫਰੇਮਵਰਕ
ੲ) ਕੈਮਾਂਤਰੀ ਸੈਰ ਗੱਠਜੋੜ
ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

7. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਦੇ ਛਾਇਆਦਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

- ੳ) ਲਾਲ ਮਿੱਟੀ
- ਅ) ਜਲੋਚੀ ਮਿੱਟੀ
- ੲ) ਰੇਤਲੀ ਮਿੱਟੀ
- ਸ) ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ

8. ਜੇ ਲੋਕ ਆਲਮੀ ਤਪਸ਼ (Global Warming) ਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਘਰ-ਬਾਰ ਛੱਡਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- ੳ) ਜਲਵਾਯੂ ਰਫ਼ਿਊਜ਼ੀ
- ਅ) ਵਾਤਾਵਰਨ ਰਫ਼ਿਊਜ਼ੀ
- ੲ) ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਵੇਂ
- ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

9. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ?

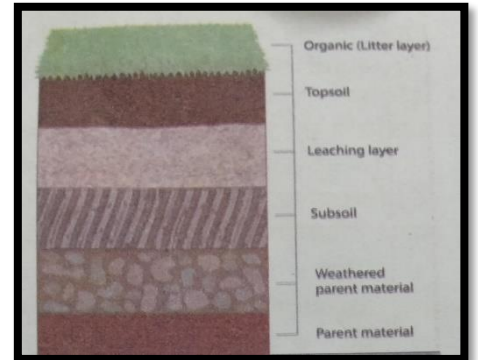
- ੳ) ਭੂਚਾਲ
- ਅ) ਹੜ੍ਹ
- ੲ) ਚੱਕਰਵਾਤ
- ਸ) ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ

10. ਸਾਲ 2021 ਦੇ ਫੋਰੈਸਟ ਸਟੇਟਸ (ਜੰਗਲਾਤ ਸਰਵੇਖਣ) ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜੰਗਲ ਕਿਸ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਿਲਦੇ ਹਨ?

- ੳ) ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- ਅ) ਪੰਜਾਬ
- ੲ) ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- ਸ) ਬਿਹਾਰ

11. ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਚਿੱਤਰ ਕੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ?

- ੳ) ਮਿੱਟੀ ਦੀਆਂ ਪਰਤਾਂ
- ਅ) ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ
- ੲ) ਭੂਮੀ ਵਰਤੋਂ
- ਸ) ਜੰਗਲਾਂ ਹੇਠ ਰਕਬਾ

12. ਭਾਰਤ ਦੇ ਛਾਇਆਦਾਰ ਕੀਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰੋ ਜਿੱਥੇ ਜੰਗਲਾਤ ਸਰਵੇਖਣ 2021 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਤੇ ਘੱਟ ਜੰਗਲ ਮਿਲਦੇ ਹਨ।

- ੳ) ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ
- ਅ) ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- ੲ) ਹਰਿਆਣਾ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼
- ਸ) ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼

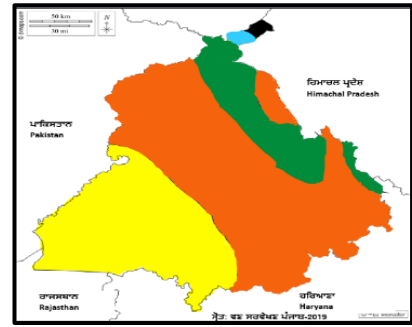
13. ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਛਾਇਆਦਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬਨਸਪਤੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਹਿਮਾਲਿਆਈ ਤਰ ਜੰਗਲ

ਅ) ਉਸ਼ਣ-ਖੁਸ਼ਕ ਪਤਝੜੀ

ੲ) ਉਸ਼ਣ ਕੰਡੇਦਾਰ

ਸ) ਉਪ-ਉਸ਼ਣ ਦਿਓਦਾਰ

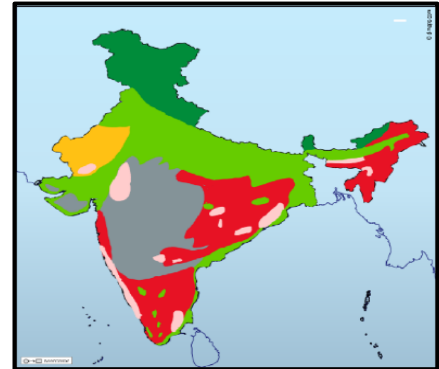
14. ਗੂੜ੍ਹੇ ਹਰੇ ਰੰਗ ਨਾਲ ਛਾਇਆਦਾਰ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਕਾਲੀ ਮਿੱਟੀ

ਅ) ਲਾਲ ਮਿੱਟੀ

ੲ) ਜੰਗਲੀ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀ ਮਿੱਟੀ

ਸ) ਜਲੈਢ ਮਿੱਟੀ

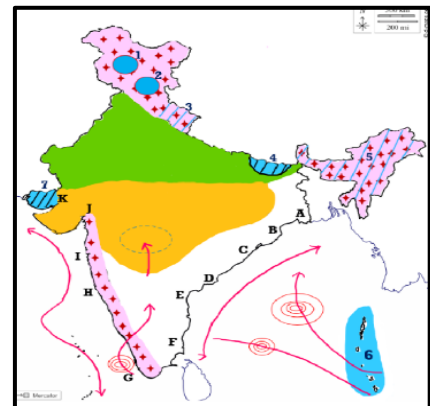
15. ਪੀਲੇ ਰੰਗ ਦੇ ਛਾਇਆਦਾਰ ਕੀਤੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਥੇ ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ?

ੳ) ਭੂਮੀ-ਖਿਸਕਣ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ

ਅ) ਸੁਨਾਮੀ ਗ੍ਰਸਤ ਖੇਤਰ

ੲ) ਗਰਮ ਹਵਾਵਾਂ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ

ਸ) ਧੁੰਦ ਵਾਲਾ ਖੇਤਰ

ਯੋਗਦਾਨ: ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ, ਸ.ਸ.ਸ.ਸ. ਸਕੂਲ ਤਿੱਬੜ (ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ), ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ, ਸ. ਕੰ. ਸ. ਸ.ਸ. ਦਾਖਾ, (ਲੁਧਿਆਣਾ)
ਅਤੇ ਹਰਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਐਸ.ਏ.ਐਸ. ਨਗਰ)